3. Explain in sanskrit :-

" वरं पर्वतदुर्गेषु भ्रान्तं वनचरैः सह ।
न मुर्खजनसम्पर्कः सुरेन्द्रभवनेष्वपि"॥

उत्तरः - आलोच्यः श्लोकोऽयं कवि भर्तृहरिः विरचितस्य शतकत्रय ग्रन्थस्य नीति शतकं संगृहीतः ।

प्रसङ्गः - अनेन श्लोके कविः आलोचयति य मूर्खजनैसह गृहे विचरनात अरण्यवासिभिः दुर्गम पर्वतेषु भ्रमतं मङ्गलदायकम् इवि ।

सरलार्थः - वनेचराः अरण्यवासिनि भवन्ति । ते कचित अरण्यवासित: शास्त्रविहित्या कर्म आचरन्ति स्म । वाहरैः अरण्यवासिभि सह दुर्गम पववेषु भ्रमत्वं श्रेयोभवति । कस्मात अपेक्षया इति सह उच्यते न मूर्खचनसम्पर्क — इति । अर्थात अस्मात मार्गे प्रवृत्तिः अस्वि ते दुष्टाः मूर्खाः भवन्ति । देवस्य इन्द्रस्य प्रसाते ते मूर्खाः तिष्ठति चेद्दोपि ते मूढचनै सह सम्बन्धस्यात्यं नैवकतव्यम् । उक्तं च महाभारते त्रियते हि मतिस्तात: समागमात । समयश्च समेतामावि विशिष्टैश्च विशिष्टताम् । अतः कवे: कर्तव्यं अरण्यवासिभिसह । कष्टेन वन्यजीवन या वनापि वयस् किन्तु विवेकरोहित मुर्खाभुवध जीवनं यापयति

वैः सह सहवस्ताय ।

छन्दोलंकारः - अस्मिन श्लोके काव्यलिङ्गलङ्कारः अनुष्टुप छन्द वर्तते ।